

Goda exempel på pågående insatser i Nacka

En stor del av det som är kommunens grunduppdrag handlar om områden som omfattas av Agenda 2030-målen. Här är ett urval av särskilda insatser som redan pågår i kommunen och som genom sin koppling till de olika globala hållbarhetsmålen bidrar till genomförandet av Agenda 2030.

Insatser med koppling till sociala aspekter, hälsa med mera

Koppling till globala mål: Mål 1 Ingen fattigdom, **Mål 2** Ingen hunger, **Mål 3** God hälsa och välbefinnande, **Mål 4** God utbildning för alla, **Mål 5** Jämställdhet, **11** Hållbara städer och samhällen, **Mål 16** Fredliga och inkluderande samhällen

Koppling till Nackas övergripande mål: Bästa utveckling för alla.

- Kommunens arbetsmarknadsinsatser syftar till att vuxna personer snarast ska (åter) nå egen försörjning, vilket leder till minskad fattigdom, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet. (bidrar bland annat till mål 1, 8 och 10)
- Inom Nackas kommunala skolor pågår ett aktivt arbete med hållbara näringsriktiga måltider. Näringsriktig mat leder till god hälsa. Genom att säkerställa hälsosam och näringsriktig kost inom skolan bidrar kommunen även till att uppfylla målet om ingen hunger. (bidrar bland annat till mål 2, 3 och 4)
- Nacka kommuns hälsofrämjande enhet EKEN erbjuder en inspirerande och lärorik matskola. Matskolan, är ett nästa steg i träningskonceptet EKEN och ger äldre kunskap om mat, näring och matlagning. Det pratas om dagens utbud av varor i mataffären, framförallt om de nyare livsmedel som kanske inte alla känner till. Vid varje kurstillfälle lagar man och äter en trerätters middag tillsammans vilket också kan kopplas till mål tre om Hälsa och välbefinnande. Denna insats kan kopplas till ökad hälsa hos äldre genom kunskapen om näringsrik kost men bidrar samtidigt till en viktig social gemenskap. (bidrar bland annat till mål 2 och 3)
- Socialtjänsten arbetar utifrån flera avtal kring förebyggande arbete för att främja psykisk hälsa och välbefinnande, såsom mötesplatser och fysisk aktivitet för äldre, träfflokaler

och öppen verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning samt föräldraföreläsningar och föräldrastöd. (bidrar bland annat till mål 3, 10, 11 och 16)

- I kundvalet ”Öppenvård för personer med missbruksproblematik” har lagts till möjligheten till förstärkt stöd för att ytterligare kunna fånga upp personer som är på väg att återfalla i riskbruk eller missbruk. Ett av delmålen för mål 3, God hälsa och välbefinnande, handlar just om att ”stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk”. (bidrar bland annat till mål 3, 1 och 11)
- Nacka fortsätter att bygga utegym och har nu totalt 14. Utbyggnaden ingår i ”Utepaketet” som är en större satsning på hälsa och utemiljö som kommunfullmäktige beslutade om 2015. (bidrar bland annat till mål 3 och 11).
- Kommunen satsar på platser för lek och bus för barnen. Totalt finns idag 100 lekplatser som kommunen ansvarar för varav flertalet har rustats upp och byggts ut.
- Nacka arbetar långsiktigt för att vara en äldrevänlig kommun där seniorer ska kunna fortsätta leva med god hälsa och vara delaktiga i samhället så länge som möjligt. Till exempel anordnas en gång om året ”Seniordagen” för att sprida kunskap om hälsosamt åldrande och välbefinnande. (bidrar bland annat till mål 3, 11 och 16)
- Det pågår en Ed Tech-satsning i kommunen. En satsning som gjorts tillsammans med Swedish edtech industry och Vercitys partners och med finansiering från Vinnova. I november blev det klart att projektet får ny Vinnova-finansiering och blir en nationell satsning med skolor, utbildningsaktörer, forskare och entreprenörer inom digitalt lärande. Projektet, som leds av Nacka kommun, ska testa, utveckla och utvärdera digital teknologi för lärande tillsammans med entreprenörer, lärare och studenter. Projektet sträcker sig över två år och har en budget på 14 miljoner kronor varav Vinnova finansierar 7 miljoner kronor. (bidrar bland annat till mål 4 och 17)
- Lärarakademin är ett projekt vid Saltsjöbadens Samskola som syftar till att bygga upp ett forskningscentrum för att utveckla en skola som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ambitionen är att Lärarakademin ska bli ett centrum för erfarenhetsutbyte, kring forskning och utveckling av undervisning. Lärare har genomfört en kurs om 7,5 högskolepoäng och inom ramen för kursen genomfört en studie i sin egen undervisning. (bidrar bland annat till mål 4 och 11)
- De kommunala skolorna har sedan länge utvecklade samarbeten med olika länder/regioner i och utanför Europa. Exempelvis ingår man i PEAK (energi och hållbar utveckling) där alla F-6-lärare i Nackas kommunala skolor bland annat får ta del av undervisningsmaterial och utbildning för med fokus på energi, elektricitet och hållbar utveckling. (bidrar bland annat till mål 4 och 17)
- I kommunens tjänsteskrivelser har rubriken ”Konsekvenser för barn” länge varit obligatorisk. Förtydligande instruktioner har nu tagits fram för hur barns rättigheter ska utredas och beskrivas, det vill säga hur förslaget påverkar barn utifrån FN:s barnkonvention. Inför att Barnkonventionen den 1 januari 2020 skulle bli lag har juridik- och kanslienheten under hösten 2019 även haft ett antal utbildningstillfällen kring vad

det konkret innebär. De globala målen har starka kopplingar till Barnkonventionen och arbetet med mänskliga rättigheter varför god förståelse för barns rätt och rättigheter samt hur de påverkas i olika situationer är av stor vikt för att kunna ta hänsyn till barnen i enlighet med barnkonventionen. (bidrar bland annat till mål 3, 5, 11 och 16)

- Utmärkelsen för Hållbar stadsutveckling är ett nyinstiftat pris som delas ut av Nacka kommuns Miljö- och stadsbyggnadsnämnd till ett projekt som bidrar eller har bidragit till att sprida ringar på vattnet och inspirera andra att göra insatser för att skapa ett hållbart stadsbyggande. 2019 har tilldelades Atrium Ljungbergs priset för sitt innovativa och långsiktiga hållbarhetsarbete i Sickla, med allt från Stockholms största solcellsanläggning till odling i container i köp kvarteret. (bidrar bland annat till mål 11, 8, 9 och 13)
- Socialtjänsten bevakar och påverkar så att det byggs bostäder för personer med funktionsvariation som motsvarar det behov som finns i kommunen. (bidrar bland annat till mål 11, 10 och 16)
- Under 2019 antogs Strategin för miljö-och klimatambitioner i stadsutvecklingen. Syftet är att samla kommunens ambition när det gäller miljö- och klimatarbete för stadsutvecklingen i Nacka, där strategin ska vara vägledande genom att miljö- och klimatarbetet förankras tidigt i stadsbyggnadsprojekten. (bidrar bland annat till mål 11, 13, 15, 6, 7 och 16)
- Nacka kommun genomför vartannat år innovationstävlingen ”Hållbar utmaning” för elever i de kommunala grundskolorna. Tävlingen går ut på att eleverna ska komma med idéer som bidrar till hållbar samhällsutveckling och bidrar till att de utifrån sin kreativitet får lära om entreprenörskap och hållbar utveckling. Tävlingen genomförs i samverkan mellan näringslivsdirektören, välfärd skola, Nacka vatten och avfall samt miljöenheten och Naturskolan. (bidrar bland annat till mål 4, 13, 16 och 17)
- Kommunens arbete med Vuxenutbildningen inklusive SFI bidrar till att nå mål 4, God utbildning för alla, i synnerhet delmålet att ”Väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap.” (bidrar bland annat till mål 1, 2, 4, och 8)
- Under hösten 2019 genomförde äldreheten en kartläggning av fall och fallskador bland äldre. Detta föranleddes av att ett nyckeltalen i Kolada för Agenda 2030-målet om God hälsa och välbefinnande visade att Nacka enligt den officiella statistiken för fallskador låg högt i jämförelse med andra kommuner. Det medförde att äldreheten, för att kunna bemöta detta, tog tag i att undersöka vad den högre fallfrekvensen hos äldre i Nacka kunde bero på. (bidrar bland annat till mål 3 och 11)
- Hållbara utemiljöer är ett projekt om utveckling av förskole- och skolgårdar i Nacka. Projektet syftar till att främja grönnare och mer interaktiva gårdar som stimulerar hälsan och lärandet. Projektet är ett samarbete mellan välfärd skola, enheten för fastighetsförvaltning, Naturskolan och Movium, och handleder och inspirerar skol- och

förskolepersonal i att skapa nya miljöer och ändra nyttjandet av gårdarna. (bidrar bland annat till mål 3, 4 och 17).

Insatser med koppling till ekologiska aspekter, miljö, energi, avfall med mera

Koppling till globala mål: Mål 6 Rent vatten och sanitet, **Mål 7** Hållbar energi för alla, **Mål 12** Hållbar konsumtion och produktion, **Mål 13** Bekämpa klimatförändringarna, **Mål 14** Hav och marina resurser och **Mål 15** Ekosystem och biologisk mångfald

Koppling till Nackas övergripande mål: Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

- Ett lokalt åtgärdsprogram för Baggensfjärden ska slutföras tillsammans med Värmdö kommun och Nacka Vatten och avfall AB. I samband med framtagandet av detta åtgärdsprogram ska även det lokala åtgärdsprogrammet för Järlasjön uppdateras. (bidrar bland annat till mål 14, 13 och 6)
- I Nacka finns ett 40-tal sjöar. Varje höst tar kommunen prover på ett tjugotal av sjöarna. Eftersom provtagningsprogrammet har pågått sedan 1970-talet har kommunen en ovanligt god bild av tillståndet i sjöarna och av hur det förändras. Spridning av information om sjöarnas och kustvattnets status jämfört med målet ska ske till tjänstemän, politiker och allmänhet. (bidrar bland annat till mål 13, 14, 11 och 6)
- Under 2019 erbjöd Nacka vatten och avfall (NVOA) tillsammans med Nacka Naturskola kostnadsfria inspirationsdagar på tema "Vatten i rörelse" samt tema "Hållbar framtid" för skolor i Nacka. (bidrar bland annat till mål 4, 3 och 13)
- Utbyte av utomhusarmaturer till LED-armaturer. (bidrar bland annat till mål 8 och 13)
- I Nacka arbetas kontinuerligt med att försöka sluta kretsloppen genom att ta hand om uttjänta elprylar. Nackaborna kan lämna in trasiga batterier, ljuskällor, vitvaror och hemelektronik på alla kretsloppscentraler och till den mobila kretsloppscentralen. Under förra året samlade Nacka vatten och avfall in 8 kg elektronik per invånare på kretsloppscentraler i Nacka. (bidrar bland annat till mål 13, 8, 11)
- Inköpsenheten och välfärd skola anordnar seminarium och utbildningstillfällen för kockar och matpersonal i förskolor och skolor kring klimatsmart och näringsrik mat. (bidrar bland annat till mål 12, 3 och 2)
- Material till återbruk kan lämnas vid alla kretsloppscentraler i Nacka. Frivilligorganisationer som NVOA samarbetar med säljer vidare materialet/prylarna som second hand, bland annat i butik i Sickla. Nätverk med återbruksaktörer i Nacka

deltar på återvinningens dag på Österviks kretsloppscentral och hållbar julmarknad i Nacka. (bidrar bland annat till mål 11, 12 och 13)

- Under hösten 2019 hade Nacka vatten och avfall ett samarbete med elever i åk 2 på Mediagymnasiet i Nacka. Tillsammans har man diskuterat och arbetat med att visualisera avfall och olika målområden till Nacka kommuns nya avfallsplan. Hur vi ser på avfall och hur det påverkar vårt klimat, våra gemensamma resurser och är en viktig del i vår infrastruktur. (bidrar bland annat till mål 13, 4 och 9)
- Energi- och klimatrådgivningen, där Nackas två energi- och klimatrådgivare under det senaste året haft fokus på ”Fixa laddplats” (och ”Fixa Solpanel”). Satsningen stöds ekonomiskt av energimyndigheten. (bidrar bland annat till mål 7 och 13)
- Gröna obligationer. Som ett led i arbetet med hållbar utveckling, främst inom miljöområdet har Nacka kommun arbetat med gröna obligationer som ett verktyg för att nå kommunens miljömål. De investeringar som finansieras med Nackas gröna obligationer kommer att bidra till omvandlingen till ett fossilfritt samhälle, minskade utsläpp av växthusgaser och en hållbar utveckling i Nacka. (bidrar bland annat till mål 13 och 12)
- Nacka vatten och avfall erbjuder kostnadsfria studiebesök på sina kretsloppscentraler för alla elever i årskurs 3. Elever får möjlighet att lära sig om sortering och återvinning och få reda på hur det går till på en avfallsanläggning. (bidrar bland annat till mål 13, 11 och 4)
- Nacka kommun och Nacka vatten och avfall arbetar tillsammans för att ta fram en ny avfallsplan som ska gälla år 2021–2026. Avfallsplanen kommer att bestämma i vilken riktning kommunen ska gå i med avfallshantering och framför allt hur avfallsmängderna ska minska och innehålla mål för hur avfallet ska minimeras och hanteras samt hur vi ska nå de nationella såväl som de globala målen. (bidrar bland annat till mål 3, 11,12 och 13)
- Nacka kommun har sedan 2016 delat ut Nackas miljöpris med syftet att uppmuntra betydelsefulla insatser som bidrar till att uppfylla något av kommunens miljömål. (bidrar bland annat till mål 3, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, och 17)
- Nacka kommun antog 2011 ett kustprogram. Det ska ligga till grund för en långsiktigt hållbar utveckling i kustområdet, med balans mellan ekologiska, sociala, kulturella och ekonomiska intressen. (bidrar bland annat till mål 14)
- Kommunen samarbetar med båtklubbar för att minska påverkan på vattenmiljön från båtbottnfärger. (bidrar bland annat till mål 13 och 14)
- Kommunen har en särskild arbetsgrupp för grönstrategiska frågor. (bidrar bland annat till mål 11 och 15)
- Ett av Nacka kommuns lokala miljömål är ”ett rikt växt- och djurliv”. Därför har många rotvältor säkrats och trädresterna (så kallade lågor) lämnas kvar i naturen efter stormen Alfrida för att gynna den biologiska mångfalden. Många rödlistade arter är mer eller mindre beroende av död ved. (bidrar bland annat till mål 15)

- Nacka beslutade ett klimatnätverk ”Klimatneutrala Nacka” ska initieras av kommunen riktat mot näringslivet. Syftet med nätverket är att dela erfarenheter mellan kommun och näringsliv samtidigt som att ge stöd till näringslivet för en omställning till klimatneutralt samhälle (bidrar bland annat till mål 13, 11 och 17).
- För att växla upp arbetet med att ställa om till fossilfria transporter är Nacka kommun en av tolv kommuner i Stockholms län som tillsammans med BioDriv Öst, Storsthlm, Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholm har sökt medel från EU:s regionala utvecklingsfond (ERUF) för projektet **Fossilfritt 2030**. Projektet syftar till att på bred front växla upp pågående arbete och initiera nya åtgärder som leder till en snabbare omställning till fossilfria transporter. Insatserna i projektet är uppdelade på två delområden – fordon, drivmedel och infrastruktur samt hållbart resande. (bidrar bland annat till mål 3, 7 och 13)

Insatser med koppling till ekonomiska aspekter, arbete med mera

Koppling till globala mål: Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, **Mål 9** Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, **Mål 10** Minskad ojämlikhet och **Mål 12** Hållbar konsumtion och produktion, **Mål 17** Genomförande och partnerskap

Koppling till Nacka övergripande mål: Stark och balanserad tillväxt samt Maximalt värde för skattepengarna

- För att öka antalet personer med funktionsvariation som får jobb försöker socialtjänsten på olika sätt motivera utförare inom daglig verksamhet och sysselsättning att arbeta för att de personer som kan ska kunna närma sig arbetsmarknaden. (bidrar bland annat mål 1, 8, 10)
- Inom kundvalet har Nacka kommun har en rad olika arbetsmarknadsinsatser som inkluderar jobbpeng, förrehabiliterande insatser, aktivitetsansvar, uppföljning och stödjande insatser för personer inom ekonomiskt bistånd. I Nacka har kundvalet även en central roll för att skapa delaktighet. (bidrar till mål 16, 11, 8 och 3)
- Ett nytt projekt, Hälsa och etablering, som vänder sig till nyanlända med ohälsa eller funktionsvariationer har startats upp under 2019. (bidrar till mål 10, 8 och 3)
- Bosökstöd och bointroduktion har sedan 2018 har utvecklats för att öka möjligheterna för nyanlända att hitta egen bostad. (bidrar bland annat mål 10 och 3)
- Hela socialtjänsten finns till för att minska ojämlikheten i samhället och tillvarata utsatta personers rättigheter. (bidrar bland annat till mål 10, 3 och 11)

- Socialtjänsten har börjat arbeta med tjänstedesign för att på ett mer strukturerat sätt ta tillvara på medborgarnas och kundernas åsikter och behov kring de insatser som ges. Detta kan i förlängningen bidra till minskade klyftorna. När personerna som det berör får vara med och utforma insatserna gör ökar sannolikhet att fokus blir på rätt saker. (bidrar bland annat till mål 16)
- Ett samarbetsprojekt mellan Nacka kommun och civilsamhället (Välkommen till Saltis och Saltsjöbadens församling) pågår tack vare finansiering via Länsstyrelsens så kallade §37 a-medel. Projektet handlar om att ge nyanlända stöd i att hitta egen bostad. Medel har även beviljats för ett ettårigt projekt för att stötta nyanlända till ett aktivt föreningsliv. En tjänst som föreningsguide har kunnat tillsättas och som skall jobba uppsökande för att motivera och guida nyanlända till att delta i det lokala föreningslivets olika fritidsaktiviteter. (bidrar bland annat till mål 17, 16, 10, 3 och 11)
- Nacka företagsträff är ett exempel på ett mångårigt samarbete mellan Nacka kommun och kommunens näringsliv. Under Nacka Företagarträff 2020 presenterar kommunen, tillsammans med Stockholm Fashion District, en utställning med exempel på deltagande företags hållbarhetsarbete. Utställningen tar avstamp i de 17 globala målen och visar upp goda exempel hos företag i Nacka Kommun för att visa att hållbarhet har många perspektiv och att alla kan bidra till en mer hållbar värld. (bidrar bland annat till mål 17 och 11)
- Volontär i Nacka är kommunens samlingsplats för ideellt arbete. Här söker kommunen vägar för att kunna ta tillvara det ideella engagemanget och eftersträvar samarbeten med civilsamhället. (bidrar bland annat till mål 11, 16 och 17)